

## Fond pro spravedlivou transformaci (FST) -

### Jednání o využití prostředků FST v rámci Plánu transformace Ústeckého kraje

Vláda ČR dne 24. 5. 2021 schválila rozdělení prostředků Fondu pro spravedlivou transformaci mezi kraje dle návrhu, který vypracovalo Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj. O uvedeném rozdělení byl kraj informován dopisem ministra životního prostředí Richarda Brabce ze dne 3. 6. 2021.

#### **Rozdělení alokace FST**

|                         | Podíl na alokaci | Alokace        |
|-------------------------|------------------|----------------|
| <b>Celková alokace:</b> | <b>100 %</b>     | <b>41 mld.</b> |
| Karlovarský kraj        | 15,3 %           | 6,3 mld. Kč    |
| Ústecký kraj            | 38,6 %           | 15,8 mld. Kč   |
| Moravskoslezský kraj    | 46,1 %           | 18,9 mld. Kč   |

Prostředky FST budou poskytovány prostřednictvím **Operačního programu Spravedlivá transformace**. Program bude obsahovat tři priority podle krajů:

- priorita 1: Karlovarský kraj
- priorita 2: Ústecký kraj
- priorita 3: Moravskoslezský kraj

V rámci priority bude mít každý kraj stanovenou svoji vlastní alokaci ve výši prostředků, jak uvedeno v tabulce. V rámci této alokace je vhodné v rámci každého kraje dále navrhnout oblasti a formy podpory, do kterých by měly prostředky FST prioritně směřovat v souladu s krajskými transformačními plány.

### **Příprava Ústeckého kraje**

- Sběr projektových záměrů do FST od 06/2020 - dosud – **přehled o absorpční kapacitě území ÚK** pro čerpání prostředků z OPST
- Ústecký kraj má zpracovaný **Plán transformace Ústeckého kraje**. PTÚK projednán Zastupitelstvem Ústeckého kraje dne 26. 4. 2021, schválen Regionální stálou konferencí dne 30. 4. 2021.
- Ústecký kraj vyhlásil **Výzvu na předkládání potenciálních strategických projektů** (31. 3. 2021 – 30. 4. 2021).

V návaznosti na odborné konzultace bylo svoláno pracovní jednání zástupců odboru SPRP, RR, RIS3 manažera ÚK, ICUK, HSRÚK, MMR a MŽP za účelem stanovení dalšího vhodného postupu. Byla specifikována konkrétní doporučení, která mají být na úrovni RSK ÚK projednána nejpozději do konce června 2021:

1. Návrh na poměrné rozdělení přidělené alokace FST pro Ústecký kraj (tj. aktuálně 15,8 mld. Kč)
2. V rámci hodnocení a výběru strategických projektů stanovit návrh parametrů pro prioritizaci strategických projektů
3. Stanovení maximální výše finanční podpory z OPST na 1 strategický projekt

#### Ad 1) Návrh na poměrové rozdělení alokace FST pro Ústecký kraj 15,8 mld. Kč

Při rozhodování o rozdělení celkové alokace jsme připraveni respektovat doporučení ministerstva pro místní rozvoj a ministerstva životního prostředí. Alokace by měla být rozdělena mezi tato schémata podpory:

- Strategické projekty
- Produktivní investice
- Tematické výzvy
- Grantová schémata
- Fond (revolving)

#### Strategické projekty:

- a) Podané strategické projekty – celková výše dosahuje **49 projektů v řádu 135 mld. Kč**
- b) Náklady jednotlivých projektů předložených potenciálními žadateli se pohybují v rozmezí cca od 50 mil. Kč do 60 mld. Kč.
- c) Doporučujeme výběr minimálně jednoho (1) projektu z každé definované oblastí zájmu plánu transformace ÚK, tj. celkově minimálně čtyři podpořené projekty. Lze se blíže vyjádřit až v návaznosti na výstupy pracovních skupin, které budou strategické projekty projednávat.
- d) Doporučujeme „zastropování“ dotace na jednotlivý projekt. Stejný princip uplatnil i Karlovarský kraj (V KV předpokládají schválení max. výše dotace v částce 50 mio EUR pro jeden projekt.) Výhody:
  - umožní podporu více strategických projektů
  - eliminace notifikace s následným jednáním s EK dle čl. 2 odstavec 20 GBER
- e) Jsme přesvědčeni, že je možné podpořit více kvalitních projektů různých nositelů, a proto **navrhujeme jednat o alokaci až do výše max. 50% z celkové alokace**, která hraničí s maximální doporučenou alokací pro tento typ podpory. Je doporučeno připravit zásobník strategických projektů nad rámec určené alokace a v souladu s prioritizací.

### Produktivní investice:

- a) Indikativní seznam obsahuje 17 analýz v celkové výši investic 27,5 mld. Kč. Není vhodné do něj zasahovat či prioritizovat. V operačním programu bude vyhlášeno a bude se soutěžit volně. Není primárně určeno pouze pro velké podniky, ale i pro MSP (malé a střední podniky).
- b) Lze navrhnout alokaci max. ve výši 4 mld. Kč, pokud by nebylo vyčerpáno, **volné prostředky lze využít pro jiné oblasti podpory nebo jiná schémata v rámci priority OP pro Ústecký kraj.**
- c) Pákový efekt – předpokládá se přímé zapojení soukromého kapitálu (spolufinancování na straně žadatelů) v poměru 1:3-4 (dle výše % podpory). Reálný objem finančních prostředků v rámci daného sektoru se může pohybovat na úrovni 3-4x alokované částky pro produktivní investice.
- d) Pozn: Dle nařízení by FST měl s cílem posílit hospodářskou diverzifikaci území, na něž má transformace dopad, poskytovat podporu podnikům a zainteresovaným hospodářským subjektům, mimo jiné podporou produktivních investic do mikropodniků a malých a středních podniků(15) (dále jen společně „malé a střední podniky“). Produktivní investice by měly být chápány jako investice do fixního kapitálu nebo nehmotných aktiv podniků za účelem výroby zboží nebo poskytování služeb, čímž přispějí k tvorbě hrubého kapitálu a k zaměstnanosti. V případě podniků jiných než malých a středních by produktivní investice měly být podporovány pouze tehdy, pokud jsou nezbytné pro zmírnění ztrát pracovních míst v důsledku transformace tím, že vytvoří nebo ochrání významný počet pracovních míst, a pokud nevedou k přemístění podniku nebo z něj nevyplývají. Investice do stávajících průmyslových zařízení, včetně těch, která spadají pod unijní systém obchodování s emisemi, by měly být přípustné, pokud přispějí k transformaci na klimaticky neutrální hospodářství Unie do roku 2050, pokud jsou výrazně nižší než příslušné referenční hodnoty zavedené pro přidělování bezplatných povolenek podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES(16) a pokud vedou k ochraně významného počtu pracovních míst. Veškeré takové investice by měly být náležitě odůvodněny v příslušném plánu spravedlivé územní transformace. V zájmu ochrany integrity vnitřního trhu a politiky soudržnosti by podpora poskytovaná podnikům měla být v souladu s pravidly Unie v oblasti státní podpory podle článků 107 a 108 Smlouvy o fungování EU a zejména podpora produktivních investic do jiných než malých a středních podniků by měla být omezena na podniky nacházející se v oblastech, které byly pro účely čl. 107 odst. 3 písm. a) a c) Smlouvy o fungování EU označeny jako podporované oblasti.

### **Tematické výzvy:**

- a) Tematické výzvy mají reagovat na specifické cíle stanovené na regionální úrovni, v kraji bylo identifikováno celkem 14 specifických cílů. Jedná se využití prostředků OPST v rámci vyhlášených soutěžních výzev obdobně jako v jiných operačních programech.

#### **Grantové schémata:**

- a) Zde je aktuálně uvažováno o systému voucherů zejm. za účelem podpory menších projektů pro všechny typy žadatelů (samospráva, neziskové organizace, MSP apod.)
- b) Navrhujeme průřezově cca 8 typy, které budou intervenovat oblasti zájmu dle plánu transformace (digitální voucher, cirkulární voucher apod.)
- c) U tohoto typu projektů předpokládáme zastropování individuálního projektů (uvažováno do výše cca 4 mil. Kč). Typicky se může jednat o podporu výzkumu v praxi, zefektivnění procesů výroby a služeb s ohledem na snižování uhlíkové stopy, oblast cirkulární ekonomiky apod.

### **Fond (revolving)**

- a) Zde navrhujeme podpořit zprostředkování úvěrů pro malé a střední firmy (MSP) se zacílením na startupové projekty; administrace fondu např. prostřednictvím ČMZRB.

### **Ad 2) V rámci hodnocení a výběru strategických projektů návrh parametrů pro prioritizaci strategických projektů**

V současné době probíhá proces výběru potenciálně strategických projektů:

Aktuálně jsou projekty hodnoceny externími odborníky. ➡

Navazuje projednání výstupů v Pracovních skupinách RSK ÚK (16. 6. - 17. 6.). Pracovní skupiny doporučí řazení strategických projektů. ➡

Regionální stálá konference ÚK jako vrcholový strategický orgán na území kraje projedná na svém zasedání dne 30. 6. 2021 finální seznam strategických projektových záměrů na území ÚK k potenciálnímu financování z Operačního programu Spravedlivá transformace, které by měly být řazeny, jak níže uvedeno.

Po projednání s MMR a MŽP je doporučeno provést prioritizaci strategických projektů a jejich zařazení do **kategorí priorit VYSOKÁ – STŘEDNÍ – NÍZKÁ** na základě parametrů:

- ✓ **jedinečnost – vylučující kritérium**
- ✓ **překryvy s OP – vylučující s podmínkou (zohlednění alokace, komplexnosti, význam pro kraj, apod.....)**

- ✓ **bodové ohodnocení experty (transformační potenciál)**
- ✓ **připravenost**
- ✓ **proveditelnost**
- ✓ **bílá místa - nepodporované aktivity jiným programem vč. komplexních projektů (více druhů aktivit, které jeden OP nepokrývá), synergie s jinými projekty**
- ✓ **prioritní téma kraje – min. 1 projekt z každé oblasti PTÚK (za předpokladu splnění parametrů výše)**

Vybrané prioritní strategické projekty budou doporučeny do Plánu spravedlivé územní transformace, který připravuje MMR.